

Osobnosti s erby – 34.část

180 LET SE SPECIALIZUJEME
NA STUDIUM STAVITELSTVÍ
A ARCHITEKTURY

Erb Chotků

Karel hr. Chotek

Erb Oettingen-
Wallersteinů

V letošním poslední části Osobností s erby bych zde rád zmínil shodou okolností opět šk (viz. Osobnosti s erby č.31), kterou jsem navštěvoval, **Střední průmyslovou školu stavební v Zborovské na Praze 5**, nyní **SPŠ stavební Josefa Gočára** na Praze 4. Ta je jednou ze pokračovatelek pražského průmyslového školství založeného v roce 1837. Strojnickým, chemickým a stavebním předmětům se začalo v roce 1837 vyučovat společně, v jedné budově. Do roku 19 v všechny tři školy sídlily v Betlémské ulici v Praze 1. Oddělení stavební bylo umístěno ve druhé patře. Letos na podzim proto slavíme 180 let od jejího založení.

Poprvé se její brány otevřely v roce 1837, prvních 20 let fungovala jen jako nedělní. znamená, že do ní studenti docházeli nepravidelně pouze na jednotlivé předměty, kurzy. Vyučova se strojírenství a stavitelství. Přesný rozvrh dopředu stanoven nebyl, záleželo, kdy měli jednotliví vyučující čas. Výklad byl dvojjazyčný – český a německý.

V českých zemích byly zakládány nejrůznější odborné školy již koncem 18. století. By koncipovány podle rakouských či zahraničních vzorů a většinou nemávaly dlouhého trvání – rych vznikaly, spěšně se přetvářely a většinou brzy zanikaly. Při zrodu první české průmyslové školy Praze hrála velkou roli **Jednota ku povzbuzení průmyslu v Čechách**, jež byla založena r. 1833. Její vznik inicioval **Karel hrabě Chotek** a jejím posláním bylo podnětně působit k rozšíření průmyslového podnikání a vyzbrojit domácí průmysl pro mezinárodní soutěž. Průmyslová jednota nejprve obrátila svou pozornost na podporu rozvoje středních a drobných živností a na zlepšení odborného vzdělání řemeslnického dorostu. Člen Jednoty, **Bedřich kníže z Oettingen-Wallersteinu**, založil v r. 1835 na Zbraslavi na zkoušku první českou řemeslnickou školu. Nemě charakteristické znaky dnešní školy a pořádala většinou jen krátkodobé akce pro zdokonalování řemeslné dovednosti, ale osvědčila se, a proto byly v následujícím roce vytvořeny podobné školy i Křivokláte a v Krásné Lípě.

Roku 1837 zřídila Jednota **Nedělní průmyslovou školu v Praze**. Byla umístěna v budově v Rytířské ulici, ale protože se hned na počátku přihlásilo 400 žáků, vyučovalo se v Klementinu a v budově techniky v Husově ulici. Tato škola měla formu kursů, z nichž někte doplňovaly všeobecné vzdělání žáků, ostatní však měly tematiku odbornou, např. strojírensko zemědělskou apod. Kursy byly pořádány podle okamžitého zájmu a často jen podle volby těch, kteří byli ochotni v nich bezplatně vyučovat. V roce 1841 bylo rozšířeno kreslení a rýsování i na všední dny a roku 1842 bylo zavedeno modelování.

Až 8. března 1857 byla slavnostně otevřena jako úplná průmyslová škola, studenti měli obdobné předměty, jako tomu je dnes. Čestným ředitelem – nepobíral plat – byl do roku 1860 právní český fyziolog, biolog a filozof Purkyně.

Nedělní průmyslová škola v Praze byla svého druhu první v Evropě. A dá se říci, že i na světě. Veškerá výuka totiž probíhala v jedné budově, na rozdíl například od USA či Kanady, kde jsou starší školy, ale studenti tam museli navštěvovat pracoviště jednotlivých kantorů.

V roce 1945 se stavební škola přestěhovala do Zborovské ulice na Praze 5. V roce 1951 : oddělil obor geodézie a vznikla dnešní SPŠ zeměměřičská v ulici Pod Táborem v Praze 9. O pět let později se oddělily také obory dopravních a vodo hospodářských staveb a vznikla dnešní VOŠ SPŠ stavební v Dušní ulici v Praze 1.

Karel hrabě Chotek z Chotkova a Vognina

- * 23.července 1783 ve Vídni
- + 28.prosince 1868 ve Vídni
- příslušník starého (14.století) českého šlechtického rodu, rakouský úředník, guvernér tyrolský poslední **Nejvyšší purkrabí Království českého**. Ve funkci nejvyššího purkrabího se významně zasloužil o rozvoj Prahy.

Bedřich Kraft Jindřich kníže z Oettingen-Wallersteinu, pán z Hohenbaldernu a Socternu

- * 16.října 1793 ve Wallersteinu ve Švábsku v Bavorsku (Německo)
- * 15.listopadu 1842 ve Wallersteinu ve Švábsku v Bavorsku (Německo)
- příslušník jednoho z nejvýznamnějších doposud žijících německých šlechtických rodů (r. 1147)
- Zbraslavské panství, k němuž příslušely bezmála čtyři desítky obcí a osad, koupil roku 182 Podnikavý bavorský šlechtic založil v nedalekých Strnadech cihelnu a továrnu na kameninu, klášterních budovách zřídil chemickou továrnu a z bývalé klášterní prelatury učinil své zámeční sídlo. Za něho se stala Zbraslav městem (Praha 5 – Zbraslav).

Zdroj : www.spsgocar.cz , www.betlemska.cz , www.geni.com a Wikipedia

Arnošt Drozd 11/2017

Příspěvek do Genealogických a heraldických listů 4/2017